

ΟΙ ΔΥΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

Νά, κ' ενει δεῖγμα εὐγλωττότατο γιὰ νὰ ίδουν οἱ ἀναγνῶστες μιᾶς πώς ἡ μετάφραση τοῦ «Δὸν Κιχώτη» ἀπὸ τὸ μακαρίτη Σκυλίτοη, ποὺ ὁ κ. Φ. Π. τῆς «Πολιτεῖας» τῇ χωρακτήρισε «ἄξιολογη», ἔχει πολὺ μακρινὴ οιγγένεια μὲ τὸ Τσανικό πρωτότυπο: Μιὰ σελίδα ἀλάκερη τοῦ «Δὸν Κιχώτη» ποὺ τυπώνεται στὸ σημερινὸ φύλλο, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δηλ. τοῦ Δεύτερου Βιβλίου ἴσσει τὸν παραγάραφο ποὺ ἀρχίζει: «Μιὰ μέγα ποὺ βιησκόριννα στὴν ἄγοδον τοῦ Τολέδου κτλ., συνοψίζεται ἀπὸ τὸ μακαρίτη Σκυλίτοη σ' ἔνα μόνο παραγάραφο, τὸν ἀκόλουθο :

«Εἶπα τίνι τρόπῳ ὁ συγγραφεὺς τοῦ περιέργου τούτου δηγγίματος ἡναγκάσθη, ἐν ἐλλείφει ἀλλων χειρογόνων, νὰ παρατίσῃ τὸν ἵσποτην μιᾶς παλαιόντα μὲ τὸν Βισκαϊώτην. Ή διάκοπη αὐτῆι μόλις ἀρχαμένου τοῦ πονήματος, μ' ἐπροξένει λάπην πολλὴν. Δὲν ἔμπορον νὰ παρηγοριθῇ, ὅτι εἰς ἥρως τόσον ἀξιούστατος, ὅσον ὁ Δὸν Κιχώτης, ἐστερῆθη ἰστοριογράφων, ἐνῷ τέλιθος ἀλλων ἵσποτῶν, περὶ ὧν οὐδεὶς φροντίζει, σύνηργαν καὶ δίο καὶ τρεῖς τοιούτους, ἐκθέτοντας μάλιστα ἡμῖν ἀναγλήτως καὶ τὰς ἑλαχίστας ἀνοησίας τον. Σιμπεράλινων ἔτην νεωτάτων συγγραμμάτων τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Δὸν Κιχώτηο, ὅτι αὐτὸς ὁ ὄνθιστος δὲν πρέπει νὰ ἔχεις πολὺ ποὺ τῆς παρούσης ἐπονήης, διέσωζα πάντοτε ἐλπίδα τινὰ νὰ εῦρω, εἰς τὴν Μάγγην τούλαχιστον, παραδόσεις τίνας ἀλανθάστους περὶ ἐνὸς ἥρωος, τοῦ ὅποιον ἡ ζωὴ ἀφειρώθη εἰς τὴν ὑψηλὴν ἐπαγγελίαν τοῦ μάχεσθαι ὑπὲρ τῆς τιμῆς τάσις ὡραῖσσας. Ἐλεγα ὅτι καὶ μόνη ἡ εὐγνωμοσύνη ποέπει νὰ δειπήσῃ τὴν μνήμην τοῦ Δὸν Κιχώτου διὸ καὶ πιστεύω, ὅτι θέλει μὲ χρεοστεῖ ἡ οἰκουμένη γάινιν τιγά, ἐπειδὴ κατώρθωσα τέλος ν' ἀνακαλύψῃ τὴν συνέχειαν τῆς θαυμαστῆς ἰστορίας τοῦ, καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τύχης τινὸς ἀληθῆς ἀποδοκήτου».

Ἐτσι, ὅσοι ἔχουν διαβάσει τὴ μετάφραση τοῦ Σκυλίτου, διαβάζονται τώρα τὴ δική μιᾶς μετάφραση, δὲ διαβάζουν τὸ ἴδιο βιβλίο, μεταφρασμένο στὴ δημοτική, μὲ ἐνιαὶ μῆλα, κανούριο βιβλίο, ποὺ τόχγαψε ὁ Θεοφάνης καὶ ποὺ τὸ μεταφράζει μὲ ὅλη τὴν ἀπαιτούμενη εὐλάβεια σ' ἔνα ἀριστούργημα, ὁ Καρδιάς.

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ * Ν. ΛΑΣΚΑΡΗ

Φύτετε Ταγκόπουλε,

Στὸ αἵτινι μου παρακολουθοῦντες ὅλοι τὴ μετάφραση τοῦ Δὸν Κιχώτη ποὺ δημοσιεύεις εἰς τὸ «Νοῦμα» καὶ ἔνην ὅλοι ενθουσιασμένοι. Σῶν τὸ γράφω αὐτό, γιατὶ στὸ αἵτινι μου, ςοὺ ἀπὸ τὴν ὑπηρέτοιά μου μέχρι τῆς μητρότερας κόρης μου εἶναι ὅλοι φιλαναγνῶσται, εἶναι ἡ πρώτη φρούριο ποὺ συμφωνῶν ὅλοι τους πέρα-πέρα γὰρ κατει τι φιλολογικὸν ἢ καλλιτεχνικόν. Φτάνει νὰ σοῦ πᾶλ ὅτι γιὰ τὸ Λάπτα παρ' ὅλιο νὰ πέσῃ ξύλο μεταξύ τους γιὰ τὴ μεγάλη ἀσυμφωνία τους!

Σαῦ τὰ γράφω δὲ αὐτά, ςοὶ γάρ νὰ φεκλαμάρω τὴ μετάφραση τοῦ κ. Καρδιάου, ὡς μποροῦσε πολὺ καλά νὲ ἐποθέσῃ κανένας, ἀλλὰ γὰρ νὰ φεκλαμάρω τὸ σπίτι μου — δποιος γάρ δὲν πανέσῃ τὸ σπίτι του κτλ. — ποὺ εὑρεθῇ σύμφωνο γιὰ ἔνα μεγάλο φιλολογικὸ γεγονός. Διότι ἡ μετάφραση ποὺ δημοσιεύεις τοῦ ἀρι-

στουργήματος τοῦ Σερβαντές, εἶναι πράγματι μεγάλο φιλολογικὸ γεγονός. "Εος τώρα ὅλοι μας ἐντρυφήσαμε — γιατὶ νὰ τὸ κονδονυμέ; — εἰς τὴν μετάφραση τοῦ μακαρίτη Σκυλίτοη, ὅλοι μας εἴχαμε ἐνθουσιασθῆ ὅλοι μας διαποτέραμε. Ἐγὼ τούλαχιστο τὴν ἐδιάβασα τρεῖς φορές. Ἐνόμιζα ὅτι αὐτὸς ήταν ὁ Δὸν Κιχώτης, δπως τὸ ἐνόμιζε καὶ ὁ Σκυλίτοη ποὺ δὲν ἤξερεν 'Ισπανικά! Σήμερα ὁ Καρδιάς μᾶς ὀλούξε τὰ μάτια. Χωρὶς λοιπὸν νὰ βρίσω τὸν Σκυλίτοη ποὺ μᾶς ἔδωσε διπέρασεν ὁ μακαρίτης, θέλω νὰ διαπιρύνω διὰ τοῦ Νοῦμα τὴν εὐγνωμοσύνη τρόδος τὸν κ. Καρδιάον, τὸν ὅποιον, — δυστυχῶς — οὐτε ἔξ δημοσίεως γνωρίζω καὶ, διὰ τὶς δραμές στηριγμάτων ποὺ γαρίζει κάθε Σαββατόβραδο στὸ σπίτι μου.

Μέ πολλὴ ὄγάστη

ΝΙΚ. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Ν. Γ. — πρὸς ήμερῶν διὰ συστημένης μου ἐπιστολῆς παρεπονέθηκα πρὸς τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ Νοῦμα. Ἀτὶ τὸ φύλλον δὲν μοῦ ἔρχεται τακτικά. Ἡ διεπέρασμαση μοῦ ἀπήγνησε ὅτι φταίει τὸ Ταχιδρομεῖον! Προσθέτες ἔμως ἀνεκάλυψα ὅτι τὸ Ταχιδρομεῖον εἶναι ἐν τάξει καὶ ὁ μόνος φταίστης εἶναι ἡ ὑπηρέτοιά μου, ἡ ὡς-οὕ κατακρατεῖ τὸν Νοῦμα καφὲ τὸν στέλνει κρηρύδα εἰς τὸ χωριό της, πρὸς τὸν πατέρα της! Δὲν νομίζεις πῶς ἡ κλοπὴ αὐτῆι — καὶ εἶναι ἡ μόνη ποὺ διαπρύτει τὸ φιλότριο κορίτσι — εἶναι ἡ μεγαλύτερη φρεκλάμια διὰ τὸ ἔργον τοῦ κ. Καρδιάου :

* Ζεύς

ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙ

“Ἐνα δλαφρὸ τρεμούλιασμα στὰ λούλουδα, στὰ φύλλα, σὰν κάτι νὰ τὸν προμηνάει τὸν ἄγριο τὸ βοριά, σ' ὅλη τὴν πλάση ὀλόγυρα βουθή μ' ἀνατριχίλα, μαῆρα, θαμπά τὰ σύγνεφα, βαριά.

Χοντρὲς οἱ στάλες τῆς βροχῆς καὶ τόγχιο τὸ χαλάζι — δὲν εἶναι Ἀπρίλι οὐαῖδεμα, μήτε ἐνὸς Μάη δροσιά — τὸ πρωτοβρόχι! ἔνας λυγμὸς στὰ στήθα μου σπαράζει καὶ στὴν καρδιά μου βόσκει ἡ ἀπελπισία.

Τὸ πρωτοβρόχι! μέσυ μου τὸ κρύο τὸ πρῶτο νοιῶθω, σὰν νὰ μαδῶν σὶ ἐλπίδες μου στὸν ἀνεμο μιὰ - μιά καὶ ἀν φτερογύζει ἡ ἐνθύμηση στὴν ἀνοιξη μὲ πόδο, στὸ κρύο τάγερι τρέμει ἡ καλαμιά.

Τὸ πρωτοβρόχι, ἀλλίμονο!-μήν περιμένεις πάλι τὸ καλοκαΐδιον ἐγύρισε στὸν χρόνου τὴν σπηλιά - τὸ πρωτοβρόχι τῆς ζωῆς, στῆς νεότης τὴν ἀγκάλη! Μήν καρτερᾶς γλυκὰ τραγούδια πά!

ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ

‘Ο Ψυχάρης. “Οπον 'Ιδεα υπάρχει, θὰ ὑπάρχη καὶ ἀξιοπότεια, καὶ γνώμη, καὶ λευτεριά καὶ ἀνθρώπινος.

Παλαμάς